

Συνομιλώντας με τις αρχέτυπες μορφές της μάνας του Ομήρου σήμερα

/ [Πεμπτούσία](#)

Image not found or type unknown

Μητέρα, μια λέξη, μια έννοια, ένα σύμβολο που αποτυπώνεται για πρώτη φορά από τον άνθρωπο στους στίχους των Ομηρικών Επών και παραμένει αναλλοίωτη μέχρι και σήμερα.

Ήδη από τον Όμηρο, η μορφή της μάνας πρωταγωνιστεί και αφήνει σε όλους τους μεταγενέστερους ως αθάνατη παρακαταθήκη μορφές ύψιστης μητρικής αγάπης. Εκεί λοιπόν στον 8^ο π.Χ. αιώνα ταξίδεψα και εγώ και συνομίλησα με τις αρχετυπικές μορφές της μάνας που ο μεγάλος μας ποιητής ο Όμηρος ως μοναδικός τεχνίτης σμίλευσε για εμάς τους Έλληνες αλλά και για όλη την οικουμένη. Είναι αληθινά αξιοσημείωτο πως στα δύο αυτά επικά αριστουργήματα, την Οδύσσεια και την Ιλιάδα που με την πρώτη προσέγγιση κατανοεί κανείς πλήρως την παραστατική περιγραφή του κόσμου του πολέμου, του ηρωισμού, του νόστου, της τιμής, της ανδρείας, των δυσκολιών και του αγώνα για επιβίωση,

δηλαδή του κόσμου των ανδρών, ταυτόχρονα με μια δεύτερη βαθύτερη ματιά σ' αυτό το παλίμψηστο ομηρικό μωσαϊκό ξεπροβάλλει η εξέχουσα θέση που έχει η μορφή της γυναίκας και μάλιστα της Μητέρας.

Σε μια νέα μαθητεία, λοιπόν και ανάγνωση των ομηρικών ποιημάτων με τα οποία γαλουχήθηκαν αιώνες τώρα οι άνθρωποι, βρέθηκα προσκεκλημένη της θεϊκής Θέτιδας, της πιστής Πηνελόπης, της τραγικής Εκάβης, της στοργικής Ανδρομάχης, αλλά και της νεκρής Αντίκλειας για μια συνομιλία πέρα από τους αιώνες.

Μ' αυτές συνομίλησα, τις μορφές τους προσπάθησα να δω από πιο κοντά, να ψηλαφίσω, να αφουγκραστώ τα μηνύματα των αρχέγονων λόγων και των πράξεών τους και να ταξιδέψω μαζί τους μέσα από τη μακρά διαδρομή του πολιτισμού μας στο σήμερα, στο τώρα, για να δω τελικά πόσο ίδιες παραμένουμε μέσα στους αιώνες οι μάνες, η καθεμία διαφορετική μα όλες ευλογημένες και μοναδικές.

Τι έχουν να μας πουν άραγε οι θεϊκές και οι θνητές μάνες του Ομήρου; Πώς σκιαγραφούν την αρχετυπική μορφή της μάνας;

Η θεϊκή Θέτιδα αναρωτιέμαι αρχικά πόσο μοιάζει με τις σύγχρονες μάνες που αγωνιούν για τη μοίρα των παιδιών τους, το αβέβαιο επαγγελματικό τους μέλλον. Πόσο ίδια είναι με τις μάνες που μετεωρίζονται ανάμεσα στην ανείπωτη αγάπη τους για τα παιδιά τους και τη βούληση να τα προστατεύσουν από όλες τις κακοτοπιές προσφέροντας τους ανίκητες ασπίδες.

Τις μάνες που θέλουν να τους προσφέρουν τα πάντα, να τα θωρακίσουν με την προστασία τους, γνωρίζοντας όμως πως ό,τι και να κάνουν θα υπάρχει πάντα για τον καθένα η Αχίλλειος πτέρνα. Γιατί ακόμη και ο πιο δυνατός, ο πιο προστατευμένος άνθρωπος όταν λυγίζει από τον καημό, την απόγνωση και τα βάσανα της ζωής του στη μάνα του ανατρέχει ζητώντας βοήθεια και προσμένοντας τη λύτρωση, όπως και ο μυθικός Αχιλλέας, ο δυνατός, ο άριστος, που την μάνα του με δάκρυα παρακαλεί. Σ' αυτήν απευθύνει το παράπονό του με μια επίκληση βαθιά συναισθηματική και αναγκάζει την μάνα του, τη θεϊκή Θέτιδα να τον ακούσει από τα βάθη της θάλασσας, γιατί η μάνα είναι πανταχού παρούσα και προστρέχει, όπως πρόστρεξε και η Θέτιδα για να απαλύνει του πόνο και την πίκρα του παιδιού της, να μάθει για τον καημό που τον βασανίζει, να τον ανακουφίσει και να τον παρηγορήσει.

Στη μάνα του νιώθει ο Ομηρικός ήρωας μόνο ότι ακουμπά. Σ' αυτήν μπορεί να εμπιστευθεί τον πόνο και την πικρία του, όπως ο καθένας από εμάς ανεξάρτητα

από εποχές, ηλικίες, φύλο ή εθνικότητα γιατί η μάνα συμπάσχει με το παιδί της. Ο πόνος του παιδιού της δικός της διπλός και τρίδιπλός και η διάθεση της άμεσα να επέμβει και να διαλύσει κάθε σκοτάδι και κάθε σύννεφο από τη ζωή του παιδιού της. **«Παιδί μου τι σ' ανάθρεψα τον πικρογεννημένο»** αναφωνεί με σπαραγμό η Θέτιδα και η φωνή της ακούγεται από το στόμα κάθε μάνας που βλέπει το παιδί της να ταλαιπωρείται και να βασανίζεται χωρίς να μπορεί να βρει το δίκιο της.

Η ανεργία που μαστίζει σήμερα τα νέα παιδιά στις περισσότερες χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου τα αναγκάζει σε μια οργισμένη απραξία με την αίσθηση της κατάφορης αδικίας σε βάρος τους. Τα παιδιά μας σήμερα μένουν απόμερα, άπραγα και οργισμένα σαν τον Αχιλλέα στις ακτές της Τροίας απογυμνωμένα από τα όπλα τους. Η σύγχρονη μάνα λοιπόν σαν μια άλλη Θέτιδα και πάλι βασανίζεται και προσπαθεί να βρει σε ποιο Όλυμπο να ανέβει για να μπορέσει να ανακουφίσει τον πόνο του παιδιού της και να ζητήσει δικαίωση από μια εχθρική για τους νέους κοινωνία. **«την μέρα τη δωδέκατη στον Όλυμπο θα πάω τότε στο χαλκοκάτωφλο παλάτι του θα πάω. Θα πέσω μπρος στα πόδια του νομίζω θα μ' ακούσει»**, αναφωνεί η Θέτιδα παρακαλώντας για ύψιστη βοήθεια και μεσιτεία και τα λόγια της βρίσκονται στα χείλη τόσων σύγχρονων μανάδων.